

KONFERENCJA WSPÓŁCZESNE PROBLEMY KLIMATU POLSKI (maj/czerwiec 2019)

Inicjatywa zorganizowania na przełomie maja i czerwca 2019 roku konferencji, dotyczącej problemów klimatu Polski, jest odpowiedzią Polskiego Towarzystwa Geofizycznego na stawiane w środowisku naukowym pytanie: *jak będzie wyglądać dynamika postępujących zmian klimatu na skutek wzrostu temperatury powietrza w granicach 2°C*, czyli scenariusza tzw. porozumienia paryskiego wypracowanego na Szczycie Klimatycznym COP21 w Paryżu, którego wdrożenie w postaci pakietu implementacyjnego ma być kluczowym elementem szczytu COP 24 w Katowicach w grudniu 2018 roku. Dyskusje prowadzone podczas COP21 w Paryżu i COP 22 w Marrakeszu w latach 2015-2016 oraz dotychczasowe wypowiedzi uznanych autorytetów i specjalistów uzmysłowiły nam brak rzetelnej wiedzy na temat skutków ewolucji zmian klimatu w Polsce od strony poznawczej, socjologicznej, ekonomicznej, gospodarczej, społecznej i medialnej.

Planowana na przyszły rok konferencja ma wykazać, jak kształtuje się w Polsce oddziaływanie parametrów klimatycznych i w ogóle środowiskowych na wrażliwe dziedziny życia gospodarczego i społeczeństwo na tle globalnych wyników badań i scenariuszy dotyczących klimatu Ziemi w przyszłości, opublikowanych w V raporcie IPCC,. Co wskazują modele regionalne dla Polski, co wynika z naszych dotychczasowych badań, jakie są przewidywalne skutki zmian oraz jak je łagodzić i jakie przyjąć strategie dostosowawcze. Dlatego tak ważnym i pilnym zadaniem dla środowiska naukowego jest pogłębienie dotychczasowej wiedzy na ten temat oraz wskazanie działań i metod adaptacji społeczeństwa i gospodarki polskiej do obecnych i prognozowanych zmian klimatu.

Do pierwszych prób adaptacyjnych można zaliczyć funkcjonujące systemy ostrzegania przed klęskami żywiołowymi, będącymi najbardziej dostrzegalnymi i odczuwalnymi przejawami zmian klimatu oraz opracowane, w różnym stopniu i zasięgu, mapy zagrożeń zjawiskami ekstremalnymi przynoszącymi największe straty, takimi jak powodzie (w tym flash-flood), susze, trąby powietrzne, huraganowe prędkości wiatru, ulewne i nawałne deszcze itp.

Ewolucja ocieplania się klimatu Polski osiągnęła przyrost temperatury powietrza $0,8^{\circ}\text{C}/100$ lat. Wzrost ten już teraz przynosi określone skutki, stresujące dla gospodarki, rolnictwa, zdrowia społeczeństwa czy ekosystemów leśnych, m.in.:

- zmieniła się dotychczasowa struktura, typowych dla Polski, czterech pór roku;
- od roku 1992 ciepłym zimowym sezonom wtórują ciepłe ponad normę sezony wiosenne (np. wiosna 2018) oraz upalne i posuszne okresy letnie, jednocześnie w czasie pełnej wegetacji występują okresy z przymrozkami – jest to nowo obserwowana cecha klimatu Polski;
- nastąpiła wyraźna zmiana struktury opadów w Polsce polegająca na zaniku opadów ciągłych, jednostajnych, a pojawianiu się, głównie na wiosnę i w lecie, opadów o dużym natężeniu, opadów ulewnych lub nawałnych (w tym powyżej 50 i 70 mm na dobę), powodujących niszczycielskie powodzie, erozję gleb i niszczenie upraw rolnych;
- wydłużają się okresy bezopadowe i posuszne w ciepłym sezonie roku oraz bezśnieżne ciepłe zimy.

Interdyscyplinarny aspekt zagadnienia zmian klimatu i ich wpływu na gospodarkę i społeczeństwo wymaga zaangażowania w dyskusję przedstawicieli wielu branż i środowisk. W związku z tym na konferencję Polskiego Towarzystwa Geofizycznego chcelibyśmy zaprosić nie tylko naukowców z wyższych uczelni, PAN-u i instytutów badawczych, ale także reprezentantów urzędów wojewódzkich oraz administracji niższych szczebli, OZGW, straży pożarnej, sztabów antykrzysowych, GIOŚ – instytucji, które powinny uwzględnić możliwe scenariusze zmian klimatycznych w swoich działaniach i planach zagospodarowania przestrzennego. Zależy nam, aby konferencja miała charakter naukowo-aplikacyjny. Do wygłoszenia wykładów i referatów zostaną zaproszeni wysokiej klasy specjaliści z dziedzin: klimatologii, bioklimatologii, meteorologii, gospodarki wodnej, hydrologii, rolnictwa, leśnictwa, fizyki atmosfery i ogólnie ochrony środowiska. Edukacja to podstawowe narzędzie aktywizacji społeczeństwa i wzrostu świadomości o wadze problemu oraz roli, jaką pełnią obywatele w działaniach zapobiegawczych.

Zapraszamy do śledzenia strony internetowej Towarzystwa (<http://ptgeof.imgw.pl/>), na której na bieżąco będziemy Państwa informować o działaniach i planowanych wydawnictwach związanych z konferencją.

Halina Lorenc